

Co to jest badanie przesiewowe szyjki macicy?

Badanie przesiewowe szyjki macicy pozwala sprawdzić stan szyjki macicy. Szyjka macicy to otwór stanowiący przejście z pochwy do macicy. Badanie szyjki macicy jest jednym z najlepszych sposobów ochrony przed rakiem szyjki macicy.

Nie stanowi badania wykrywającego raka. Jest to badanie, które może **zapobiec rozwojowi** raka.

Jest to jeden z najlepszych sposobów ochrony przed rakiem szyjki macicy, więc nie można zwlekać z wykonaniem badania przesiewowego szyjki macicy w wyznaczonym terminie.

Co to jest badanie przesiewowe szyjki macicy na HPV?

Jest to **nowy sposób** wykonywania badań przesiewowych szyjki macicy. Badanie przesiewowe szyjki macicy na HPV wprowadzono

w Irlandii w 2020 roku. Ten rodzaj badań przesiewowych szyjki macicy wprowadzono już w Australii, Holandii, Anglii i Walii. Próbkę do badań przesiewowych szyjki macicy jest najpierw sprawdzana pod kątem wirusa brodawczaka ludzkiego (HPV) - wirusa, który może powodować raka szyjki macicy.

Jeśli zostanie wykryty wirus HPV, tą samą próbkę sprawdza się na obecność jakichkolwiek nieprawidłowych (przedrakowych) zmian komórkowych w szyjce macicy.

Ten sposób badania przesiewowego:

- to lepszy sposób badania szyjki macicy
- zapobiega większej liczbie nowotworów
- oznacza, że niektóre osoby przejdą mniej badań

Badanie szyjki macicy będzie wyglądało tak samo, jak inne badania z wymazem.

Jak przeprowadza się badanie przesiewowe szyjki macicy w kierunku HPV?

Badanie przesiewowe trwa zwykle około 5 minut.

1. Pacjentkę prosi się o rozebranie się od pasa w dół i położenie się na leżance.
2. Można położyć się na boku lub na plecach, co jest wygodniejsze.
3. Lekarz lub pielęgniarka delikatnie włoży do pochwy instrument zwany wziernikiem. Dzięki temu ściany pochwy są otwarte i można zobaczyć szyjkę macicy.
4. Do delikatnego pobrania próbki komórek z szyjki macicy używa się małego, miękkiego pędzelka.

Niektóre osoby uważają, że procedura jest niewygodna lub krępująca, ale dla większości nie jest bolesna. Jeśli badanie okaże się bolesne, należy powiedzieć o tym lekarzowi lub pielęgniarce, którzy mogą zmniejszyć dyskomfort.

Jakie są zalety badania przesiewowego szyjki macicy?

Regularne badania szyjki macicy w kierunku HPV:

- ratują życie
- mogą wykryć wirusa HPV, zanim spowoduje on namnażanie nieprawidłowych komórek szyjki macicy
- mogą wykryć nieprawidłowe zmiany komórkowe, zanim pojawią się objawy

- mogą wykryć nieprawidłowe zmiany komórkowe, gdy są one łatwiejsze do wyleczenia

Wczesne wykrycie wirusa HPV i nieprawidłowych komórek jest najlepszym sposobem zapobiegania rozwojowi raka szyjki macicy. Dlatego ważne jest wykonywanie regularnych badań przesiewowych.

Jakie są ograniczenia badania przesiewowego szyjki macicy?

Główne ograniczenia badań przesiewowych szyjki macicy to:

- badania przesiewowe szyjki macicy nie zapobiegają wszystkim przypadkom raka szyjki macicy
- niektóre osoby, pomimo regularnych badań przesiewowych zachorują na raka szyjki macicy
- może dojść do przeoczenia niektórych nieprawidłowych zmian komórek
- badanie przesiewowe nie wykryje każdej nieprawidłowej zmiany komórki
- czasami wyniki badań nie są dokładne

Co się dzieje z próbką?

Próbka trafia do laboratorium w którym wykonuje się badania o zagwarantowanej jakości. W laboratorium próbka jest badana, aby sprawdzić obecność infekcji wirusem HPV. Jeśli badanie wykryje aktywną infekcję HPV, dwóch specjalistów zbada próbkę pod kątem zmian komórkowych. Jeśli znajdą oni jakiegokolwiek zmiany, pacjentka będzie potrzebować dodatkowego badania kolposkopowego. Badanie kolposkopowe to bardziej szczegółowe obejrzenie szyjki macicy.

Dlaczego nie wykrywa się niektórych nieprawidłowych zmian komórkowych?

Próbka jest w pierwszej kolejności sprawdzana na obecność HPV. Jeśli wirus HPV zostanie wykryty, próbka zostanie również sprawdzona pod kątem nieprawidłowych komórek.

Niestety, nie u każdej osoby, u której rozwinie się rak szyjki macicy, da się wykryć wirusa HPV podczas badań przesiewowych.

Badanie w kierunku HPV o wyniku negatywnym to takie, w którym nie wykryto wirusa HPV - wynik negatywny nie gwarantuje, że w przyszłości nie wystąpi infekcja.

Niekiedy nieprawidłowe zmiany komórek nie zostaną wykryte, ponieważ:

- nieprawidłowe komórki mogą wyglądać podobnie do normalnych komórek
- w próbce może być bardzo niewiele nieprawidłowych komórek
- osoba badająca próbkę może nie zauważyć nieprawidłowych komórek (zdarza się to czasami, bez względu na doświadczenie)

Żaden test, w żadnym programie przesiewowym nie wykrywa wszystkich osób z nieprawidłowymi komórkami szyjki macicy.

Rak szyjki macicy rozwija się przez wiele lat. W większości przypadków upłyne 10 do 15 lat zanim komórka zmieni się z normalnej na nienormalną, a następnie dojdzie do zmian rakowych.

Dlatego zawsze należy udać się na badanie przesiewowe szyjki macicy, kiedy jest na to wyznaczony termin.

Jak przekazywane są informacje o wynikach badania?

Wyniki zostaną przesłane pocztą, zazwyczaj w ciągu 4 tygodni od wykonania badania. Zostaną również przesłane do lekarza rodzinnego (ogólnego) lub przychodni pacjentki.

Co oznaczają moje wyniki badania?

Mogą wystąpić cztery możliwe wyniki.

1. Nie znaleziono wirusa HPV

Wyniki wskazują, że obecnie nie ma infekcji wirusowej HPV. Kolejne badanie przesiewowe szyjki macicy odbędzie się za 3 lub 5 lat, w zależności od wieku pacjentki.

2. Znaleziono wirusa HPV i nie wykryto żadnych nieprawidłowych zmian komórkowych

Wyniki wskazują, że jest zakażenie wirusem HPV, **ale** nie zaobserwowano żadnych nieprawidłowych zmian komórkowych. Należy powtórzyć badanie za 12 miesięcy. Organizm będzie miał czas na zwalczenie infekcji HPV.

3. Znaleziono wirusa HPV i wykryto nieprawidłowe zmiany komórkowe

Wyniki wskazują, że jest zakażenie wirusem HPV i są nieprawidłowe zmiany komórkowe w szyjce macicy. Należy wykonać dodatkowe badanie zwane kolposkopią pozwalające dokładniej sprawdzić szyjkę macicy. Badanie jest podobne do badania szyjki macicy.

4. Niewłaściwa próbka

Oznacza to, że laboratorium nie mogło zbadać próbki w badaniu przesiewowym. Pacjentkę prosi się wtedy o powtórzenie badania szyjki macicy za trzy miesiące.

Udzielenie zgody

Przy każdym badaniu przesiewowym szyjki macicy, poprosimy pacjentkę o udzielenie zgody poprzez podpisanie przed badaniem formularza badania przesiewowego szyjki macicy. Jeśli pacjentka nie może podpisać formularza, zostanie poproszona o wyrażenie zgody w formie ustnej lub poprzez oznaczenie na formularzu w obecności lekarza lub pielęgniarki.

Zgoda ma na celu potwierdzenie, że:

- pacjentka została poinformowana o badaniach przesiewowych szyjki macicy oraz o ich zaletach i ograniczeniach
- pacjentka rozumie tę informację
- sprawdziła, czy imię i nazwisko, adres i inne dane są poprawne (pomaga nam to potwierdzić aktualny adres do komunikacji)
- pozwala na pozyskiwanie, przechowywanie i przekazywanie danych osobowych i historii badań przesiewowych osobom, które realizują program badań przesiewowych szyjki macicy w kierunku HPV

Należy pamiętać: Wyłącznie pacjentka może wyrazić zgodę na udział w programie. Zgodę należy wyrazić przed wykonaniem badania przesiewowego. Można wycofać swoją zgodę w dowolnym momencie, kontaktując się z nami pod bezpłatnym numerem telefonu **1800 45 45 55** lub wysyłając wiadomość e-mail na adres **info@cervicalcheck.ie**

Wycofanie zgody oznacza, że nie skontaktujemy się z pacjentką w sprawie programu badań przesiewowych szyjki macicy w przyszłości.

Jak wykorzystujemy dane osobowe pacjentek?

CervicalCheck pozyskuje i bezpiecznie przechowuje dane osobowe pacjentek (imię i nazwisko, adres, numer telefonu, data urodzenia, indywidualny numer usługi publicznej (PPSN), nazwisko rodowe i nazwisko panieńskie matki) oraz historię badań przesiewowych szyjki macicy. Historia badań szyjki macicy odnosi się do udziału pacjentki w programie CervicalCheck.

Może obejmować wyniki badań przesiewowych szyjki macicy w kierunku HPV, obecność na badaniu kolposkopowym, leczenie i wyniki biopsji (próbki).

Dane osobowe zostaną wykorzystane do skontaktowania się z pacjentką, gdy nadejdzie pora na kolejne badanie przesiewowe lub gdy będą dostępne wyniki badań. Dane zostaną również przekazane innym służbom medycznym biorącym udział w programie. Obejmuje to lekarza lub pielęgniarkę, która przeprowadza badanie przesiewowe, laboratorium, przychodnie kolposkopowe i krajowy rejestr National Cancer Registry Ireland. Powyższe Ma ma na celu utrzymanie i poprawę jakości usług.

Próbka badania przesiewowego może być wykorzystana w procesie nauczania, przeglądach i audytach oraz w celu sprawdzenia jakości i skuteczności programu.

Dane mogą być również wykorzystane, aby zaprosić pacjentkę do udziału w badaniach naukowych.

Do pacjentki należy decyzja czy weźmie udział w badaniu przesiewowym, czy też nie. Nazwisko pacjentki nie zostanie nigdy wykorzystane w żadnych raportach, podczas nauczania lub w recenzjach. Dane osobowe pacjentki są poufne i przechowywane w bezpieczny sposób, zgodnie z aktualnymi przepisami o ochronie danych osobowych.

Pacjentka, na żądanie, ma pełny dostęp do swoich danych osobowych przechowywanych przez CervicalCheck. Ważne jest, aby powiadomić CervicalCheck o zmianie swoich danych osobowych. Więcej informacji na temat dostępu do swoich danych znajduje się pod adresem **hse.ie/gdpr/data-requests/** Więcej informacji można znaleźć w zasadach ochrony prywatności Zarządu Opieki Zdrowotnej i Społecznej (HSE) - pacjenci i osoby korzystające z usług, pod adresem **hse.ie/gdpr/**

Korespondencja

Przekazujemy pacjentkom informacje w sposób otwarty, uczciwy, terminowy i przejrzysty, w sytuacjach jeśli:

- pacjentka otrzymała niewłaściwą opiekę
- pacjentka doznała krzywdy w wyniku otrzymanej opieki
- uważamy, że mogła zaistnieć szkoda

W związku z powyższym będziemy w pełni informować o faktach i szczegółach dotyczących udziału pacjentki w programie badań przesiewowych szyjki macicy.

Otrzymane wyniki prześlemy z objaśnieniami. Więcej informacji można znaleźć również pod adresem **hse.ie/cervicalcheck**

Niekompletne formularze zostaną zwrócone.

Proszę zweryfikować wspólnie z klientem, czy wszystkie dane w formularzu są prawidłowe.

Po weryfikacji należy zdjąć etykietę z numerem z próbki zawierającej próbkę i dołączyć ją do formularza.

Numer próbki:

Dane klienta

Indywidualny numer usługi publicznej (PPS)

Numer								Litery	

Identyfikator CSP

--	--	--	--	--	--	--	--

Numer szpitala (jeśli dotyczy)

--	--	--	--	--	--	--	--

Data urodzenia

Dzień		Miesiąc		Rok	

Indywidualny identyfikator zdrowia (IHI)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Nazwisko Dane wpisywać WIELKIMI LITERAMI

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Imię

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Drugie imię

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Nazwisko rodowe

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Nazwisko rodowe matki

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Adres pocztowy do korespondencji

Kod pocztowy eircode:

--	--	--	--	--	--

Numer telefonu kontaktowego

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Proszę sprawdzić, czy powyższe dane są poprawne

**Rozumiem przekazane mi informacje.
Wyrażam zgodę na udział w badaniu CervicalCheck**

Podpis klienta: _____

CervicalCheck nie przyjmuje zgody przez osoby trzecie.

Lekarz / pielęgniarka

Nazwisko lekarza / pielęgniarki:

Poradnia / klinika:

Adres:

Identyfikator lekarza / pielęgniarki: (Nr MCRN lub NMBI)

--	--	--	--	--	--	--	--

Nr telefonu:

--	--	--	--	--	--	--	--

Identyfikator lekarza odpowiedzialnego klinicznie lub identyfikator kliniki: (MCRN)

--	--	--	--	--	--	--	--

Data badania

Dzień		Miesiąc		Rok	

 LMP

Dzień		Miesiąc		Rok	

Istotne szczegóły kliniczne (proszę zaznaczyć właściwe)

OCP / hormony / HRT Wkładka domaciczna (IUCD) Po menopauzie

Szczepienie HPV Wymaz po badaniu kolposkop

Częściowa / całkowita histerektomia Przed/po przeszczepie Dializa

DES CD4i Krwawienie po stosunku Krwawienie po menopauzie

Miejsce pobrania próbki: szyjka macicy sklepienie (po całkowitej histerektomii)

W przypadku obecności szyjki macicy osoba wykonująca badanie musi dokonać oceny wizualnej całej szyjki macicy i pobrać prawidłowe próbki, wykonując obrót próbnikiem 5 x 360°. Przekazanie próbki jest potwierdzeniem, że zostało to wykonane

Historia badania przesiewowego

Nazwa laboratorium	Data badania	Wynik badania cytologicznego	Wynik HPV

Historia leczenia

Nazwa kliniki	Data	Procedura	Wynik

LABORATORY USE ONLY WYPEŁNIA LABORATORIUM

Date Received in Laboratory

Day		Month		Year	

Accession Specimen Number:

Barcode

TZ Cells Yes No

Final Report

Management Recommended

1° 2°

Path

Date Reported

Day		Month		Year	

Signature

Day		Month		Year	